

MUZEUL DE ISTORIE NAȚIONALĂ ȘI ARHEOLOGIE CONSTANȚA

Piața Ovidiu 12, RO – 900745 Constanța • Tel/fax: 0040 – 241 – 618763

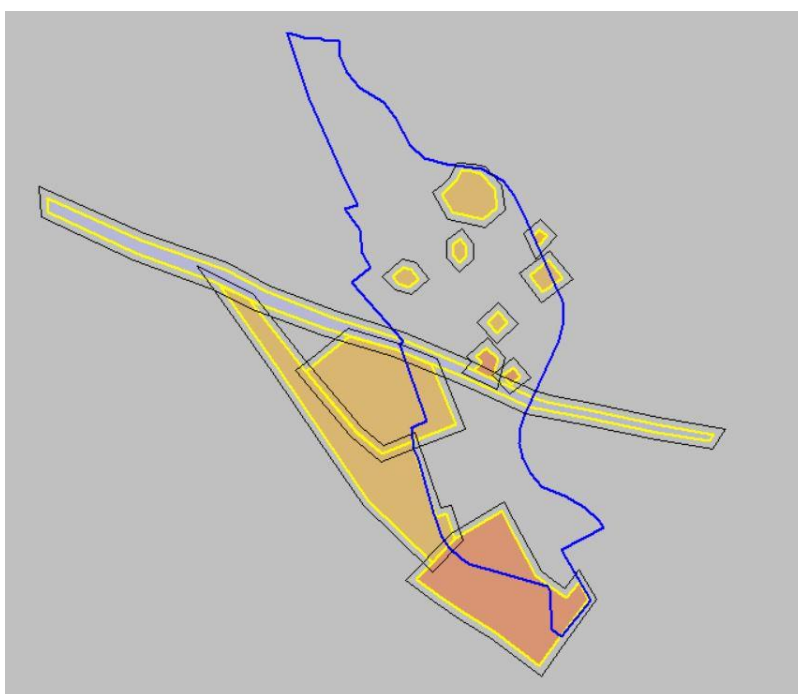
E-mail: minaconstanta@gmail.com

RAPORT DE DIAGNOSTIC ARHEOLOGIC

Elaborare Plan Urbanistic Zonal – regenerare și revitalizare urbană zona DN 3C

Constanța

Beneficiar: Agorapolis SRL

**Constanța
2022**

Cuprins

1. Introducere	3
2. Scurt istoric al cercetărilor	3
3. Metodologie de lucru.....	3
4. Principalele rezultate ale diagnosticului arheologic.....	4
5. Recomandări (propuneri)	17
Ilustrație -----	18

1. Introducere

În baza contractului de diagnostic arheologic încheiat între Muzeul de Istorie Națională și Arheologie Constanța și beneficiarul Agorapolis SRL s-a efectuat evaluarea de teren în zona perimetrului de studiu pentru Planul Urbanistic Zonal propus pentru revitalizarea zonei DN 3C din municipiul Constanța.

Terenurile care fac obiectul prezentului studiu sunt situate în zona de NV a teritoriului administrativ al UAT Constanța. Conform planului de situație pus la dispoziție de beneficiar, suprafața studiată este de 327 ha. Terenurile cuprinse în acest perimetru au în prezent în majoritate destinația de terenuri agricole.

2. Scurt istoric al cercetărilor

În zona supusă prezentului studiu nu s-au efectuat până în prezent cercetări arheologice, cele mai apropiate situri care beneficiază de protecție fiind situate în cartierele Palazu Mare, Boreal și în zona Jumbo-Black Sea. Acestea sunt înregistrate în Repertoriul Arheologic Național, după cum urmează:

- RAN 60446.05 - Situl arheologic de la Palazu Mare - Dealul Palazului – necropole din epoca bronzului, epoca elenistică, epoca romană, epoca otomană
- RAN 60446.07 - Situl arheologic de la Palazu Mare - Bd. Tomis 401-Centrul Comercial – așezare și necropolă neolitică, locuire romană, drum antic
- RAN 60446.08 – Așezarea de epoca romană de la Palazu Mare - str. Riga – locuire sporadică de epocă romană (zona cartier Maurer)
- RAN 60446.09 – Necropola romană de la Palazu Mare - str. Madrid – date epoca romană (zona cartier Maurer).
- RAN 60428.33 - Necropola tumulară și plană de la Constanța - Zona comercială Real 2 (Jumbo) - Black Sea – date epoca elenistică și romană
- RAN 60428.34 - Așezarea romană și romano-bizantină de la Constanța - Zona comercială Real 2 - Black Sea

3. Metodologie de lucru

Metodologic, activitatea de evaluare s-a desfășurat în următorii pași:

1 - studiul fotografiilor satelitare, al ortofotoplanurilor și al imaginilor aeriene disponibile: Google Earth, Bing, ESRI, ANCPI (INIS Viewer) și delimitarea anomaliilor susceptibile a fi determinate de prezența activităților antropice.

2 - studiul hărților topografice, atât cele mai vechi (în special Planurile Directoare de Tragere), cât și cele mai noi, disponibile în format fizic sau electronic (hărțile 1:25000 ale Direcției Topografice Militare, dar și cele ale ANCPI).

3 - deplasarea în teren - efectuarea perieghezelor pe trasee prestabilite, cu scopul de a verifica anomaliile din imaginile aeriene și de a delimita cu ajutorul GPS-ului perimetrele siturilor arheologice reperate.

5 - introducerea datelor culese în teren în aplicații GIS și CAD (QuantumGIS, Global Mapper, AutoCad) și extragerea coordonatelor punctelor de contur.

4. Principalele rezultate ale diagnosticului arheologic

După cum s-a precizat și în cazul studiilor speciale privind delimitarea siturilor arheologice din Dobrogea, analiza imaginilor aeriene și satelitare indică cu foarte mare probabilitate existența pe terenurile studiate a siturilor arheologice. De asemenea, studiul vechilor hărți topografice (Planul Director de Tragere din prima jumătate a sec. XX) ajută la identificarea cu precădere a numeroaselor morminte funerare dispersate în general pe înălțimi dominante.

Partea de teren a diagnosticului a avut ca obiectiv precizarea mai clară a potențialului arheologic al terenului. S-au efectuat deplasări în zonele de studiu, încercând evidențierea la suprafața solului a posibilelor artefacte arheologice. S-au confirmat astfel anomaliile sus-amintite și au fost reperate în teren fragmente ceramice și materiale de construcție care ajută la încadrarea cronologică a așezărilor.

Pe baza acestor evidențe, se confirmă prezența în zona studiată a următoarelor situri arheologice, delimitate în sistem de coordonate Stereo 70:

Situl 1 – Constanța NV - Necropola tumulară și plană din zona comercială Jumbo-Black Sea

Cod RAN: 60428.33

- Localizare: la distanțe cuprinse între 400 m și 1,3 km NV de intersecția dintre bulevardul Aurel Vlaicu și DN 3C și 200-800 m Vest de DN3C, în apropiere de zona comercială Jumbo-Black Sea. Cuprinde loturi intravilane reglementate prin PUZ-uri (pe noile străzi proiectate – strada Tisei,

strada Cedrului, aleea Tuiei, aleea Aninului, aleea Frasinului) și loturi aflate în extravilan, cu destinație agricolă.

- Necropolă dezvoltată în jurul unei movile dominante și la intersecția unor drumuri din teritoriul tomitan. Cercetările arheologice preventive din perioada 2017-2021 au condus la identificarea traseului drumului antic principal (pe direcția NV-SE) și a unor lotizări funerare romane (sec. I-IV p.Chr.). Există totodată documentate și morminte din perioada elenistică (sec. III-II a.Chr.)

Coordonate perimetru sit 1

	X (nord)	Y (est)
1	786867.689	305469.530
2	787056.955	305350.442
3	787372.867	305112.076
4	787478.430	305257.939
5	787711.405	305578.958
6	787644.033	305693.403
7	787561.480	305590.970
8	787440.754	305666.161
9	787343.895	305742.935
10	787205.567	306006.288
11	787105.207	306191.191
12	786790.125	306000.899
13	786516.102	305720.043
14	786666.333	305607.467
Suprafață: 57,5 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 1

1,787650.457,305781.099

2,787550.327,305656.853

3,787469.606,305707.126

4,787383.261,305775.566

5,787249.695,306029.854

6,787124.185,306261.095

7,786758.787,306040.416

8,786440.499,305714.189

9,786637.185,305566.800
 10,786840.223,305427.713
 11,787028.518,305309.233
 12,787383.473,305041.408
 13,787518.935,305228.586
 14,787771.137,305576.099

Situl 2 – Constanța NV - sector drum antic și tumuli

- Localizare: la distanțe cuprinse între 600 m și 1,3 km Vest / SV de DN 3C, în apropiere de drumul de exploatare care face legătura dintre zona străzilor Cedrului și Tisei și drumul comunal DC 89 către localitatea Poiana.

- Tronson de drum antic orientat pe direcția NV-SE, care vine în prelungirea celui cunoscut în perimetrul sitului 1. Pe mai multe porțiuni de pe traseul acestuia se observă mai mulți tumuli funerari (unii în teren, cei mai mulți ca anomalii pe imagini satelitare și ortofotoplanuri). Imediat la NE de drum se dezvoltă o așezare romană (sit 3).

Coordonate perimetru sit 2

	X (nord)	Y (est)
1	786408.319	306045.556
2	786624.501	305834.685
3	786782.961	305997.219
4	786724.974	306172.294
5	786649.259	306154.510
6	786478.256	306669.564
7	786279.128	306590.395
8	786094.039	306741.563
9	785702.943	307215.355
10	785343.367	307665.454
11	785141.432	307766.460
12	785554.005	307188.077
13	785873.269	306708.919
14	786182.025	306264.122
Suprafață: 51 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 2

1,784983.872,307901.204
2,785512.817,307159.679
3,785831.904,306680.788
4,786143.736,306231.558
5,786373.478,306009.663
6,786625.390,305763.939
7,786840.010,305984.079
8,786758.076,306231.458
9,786682.328,306213.666
10,786509.030,306735.632
11,786287.985,306647.752
12,786129.488,306777.199
13,785741.776,307246.893
14,785375.583,307705.275

Situl 3 – Constanța NV – așezare romană

- Localizare: la 1 km Sud de intersecția DN 3C / DC 89 și la distanțe cuprinse între 250-900 m Vest de DN 3C. Situl este traversat de un canal de irigații.

- Pe o suprafață întinsă la NE de drumul antic (situl 2) se observă în terenul arab il numeroase urme arheologice (fragmente ceramice, fragmente de cărămizi, pietre) care indică prezența unei așezări din perioada romană (sec. II-III p.Chr.). Nucleele de locuire se observă și ca anomalii pe diferite imagini aeriene și satelitare.

Coordonate perimetru sit 3

	X (nord)	Y (est)
1	786050.050	307408.277
2	785846.943	307247.264
3	785746.023	307165.899

4	786094.684	306747.741
5	786278.358	306592.634
6	786493.098	306677.517
7	786788.258	306792.616
8	786618.073	307213.406
9	786371.627	307315.150
Suprafață: 50 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 3

1,786656.574,307251.634

2,786388.179,307362.438

3,786039.190,307463.503

4,785815.706,307286.339

5,785675.035,307172.924

6,786059.066,306712.346

7,786268.934,306535.122

8,786511.379,306630.954

9,786853.624,306764.415

Situl 4 – Constanța NV- Poiana - sector drum antic

-Localizare: începe la 100 m SV de intersecția bulevardului Aurel Vlaicu cu strada Ștefăniță Vodă, traversează terenuri intravilane și extravilane pe direcția ESE-VNV, calea ferată Constanța-Midia, DN 3C (în zona situată la 400 m N de stația de transformare Transelectrica), trece pe lângă Movila Butunoaia și traversează DC 89 și autostrada A4 în direcția necropolei și așezării romane de la Est de localitatea Poiana.

-Drum antic orientat pe direcția ESE-VNV, vizibil ca anomalie liniară pe majoritatea imaginilor aeriene și satelitare disponibile. Sectorul repertoriat este un drum de pământ (*via terrena*), delimitat prin șanțuri și rigole, care face legătura dintre drumul principal Tomis-Histria (aflat în zona străzii Ștefăniță Vodă) și teritoriul rural al orașului antic Tomis, mai exact cu așezările din zona localității Poiana.

Coordonate perimetru sit 4

	X (nord)	Y (est)
1	788583.347	306724.965
2	788188.916	306796.619
3	787764.937	306886.403
4	787428.720	306950.812
5	787317.868	306982.103
6	787056.117	307102.427
7	786844.776	307206.167
8	786425.435	307381.554
9	785933.799	307538.658
10	785473.374	307714.871
11	785181.001	307873.814
12	784599.118	308079.997
13	783944.212	308374.286
14	783952.369	308276.259
15	784565.799	307985.200
16	785100.683	307789.500
17	785411.736	307633.899
18	785872.600	307462.081
19	786370.097	307320.103
20	786754.633	307160.951
21	786927.236	307088.243
22	787298.847	306915.415
23	787725.660	306832.829
24	788197.303	306742.564
25	788554.708	306681.228
Suprafață: 39,5 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 4

1,788198.570,306845.709

2,787774.826,306935.442

3,787440.242,306999.540

4,787335.214,307029.185

5,787077.588,307147.616

6,786865.467,307251.737

7,786442.731,307428.544

8,785950.365,307585.882
 9,785494.352,307760.407
 10,785201.427,307919.648
 11,784617.755,308126.468
 12,783887.326,308454.689
 13,783904.906,308243.411
 14,784546.442,307939.020
 15,785080.836,307743.498
 16,785391.752,307587.967
 17,785856.975,307414.523
 18,786353.614,307272.790
 19,786735.358,307114.793
 20,786906.972,307042.499
 21,787283.317,306867.470
 22,787716.207,306783.709
 23,788188.370,306693.343
 24,788578.585,306626.377
 25,788666.537,306760.696

Situl 5 – Constanța NV – locuire antică sau tumuli aplatizați

- Localizare: la 100 m Vest de DN3C și 500 m Sud de intersecția acestuia cu drumul comunal DC 89 spre Poiana,

- O anomalie bine documentată prin imagini satelitare și ortofotoplanuri indică cu certitudine existența potențialului arheologic. Datorită vegetației bogate din perioada realizării evaluării de teren, nu poate fi precizat deocamdată tipul de sit (locuire sau tumuli aplatizați).

Coordonate perimetru sit 5

	X (nord)	Y (est)
--	----------	---------

1	786348.443	307824.456
2	786394.821	307777.224
3	786468.118	307753.934
4	786532.484	307811.048
5	786481.501	307875.711
6	786426.107	307892.513
Suprafață: 1,5 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 5

1,786511.055,307919.021

2,786414.037,307948.450

3,786275.655,307827.189

4,786367.832,307733.315

5,786480.058,307697.651

6,786600.988,307804.959

Situl 6 – Constanța NV – necropolă romană

- Localizare: la Est de DN 3C, aproximativ 500 m Nord de stația de transformare Transelectrica.

- În apropiere de drumul antic se observă urmele unor tumuli aplatizați care indică prezența unei necropole. Mici fragmente ceramice descoperite în terenul arabil indică o încadrare cronologică în epoca romană.

Coordonate perimetru sit 6

	X (nord)	Y (est)
1	787043.403	307110.457
2	787080.411	307249.377
3	787005.357	307329.793
4	786932.732	307264.952
5	786966.967	307226.924
6	786916.239	307173.011
Suprafață: 2 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 6

1,786833.427,307158.002

2,787076.043,307038.657

3,787135.878,307263.265

4,787008.541,307399.699

5,786861.947,307268.815

6,786898.984,307227.673

Situl 7 – Constanța NV – locuire romană

- Localizare: la 200 m Est de DN 3C, 150 m Vest de calea ferată Constanța-Midia, aproximativ 400 m NE de stația de transformare Transelectrica.

- Nucleu de locuire bine documentat în teren prin prezența fragmentelor ceramice de epocă romană. Indică existența unei posibile ferme (*villa*) sau a unui punct fortificat.

Coordonate perimetru sit 7

	X (nord)	Y (est)
1	787241.886	307129.120
2	787187.012	307188.771
3	787119.069	307134.901
4	787172.961	307075.158
Suprafață: 0,7 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 7

1,787192.357,307256.851

2,787046.218,307140.982

3,787167.064,307007.015

4,787315.373,307123.124

Situl 8 – Constanța NV – grup de tumuli

- Localizare: la 250 m Est de DN 3C și 450 m Vest de calea ferată Constanța-Midia.
- Anomalii vizibile pe fotografiile satelitare și aeriene indică prezența unui grup de tumuli aplatizați la o distanță de 350 m NE de drumul antic Constanța – Poiana. Tumulul dominant se poate observa și în teren ca o ușoară ridicare a cotei terenului.

Coordonate perimetru sit 8

	X (nord)	Y (est)
1	787007.812	307507.024
2	787077.911	307432.783
3	787152.671	307502.805
4	787082.363	307577.099
Suprafață: 1 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 8

1,786937.019,307509.136

2,787075.743,307362.218

3,787223.566,307500.671

4,787084.428,307647.697

Situl 9 – Constanța NV – tumuli aplatizați

- Localizare: la 200 m Est de DN 3C și 500 m SE de intersecția acestuia cu drumul comunal DC 89 către Poiana.
- Sit reperat prin interpretarea imaginilor aeriene și satelitare, care indică prezența unor anomalii cu potențial arheologic, cel mai probabil tumuli aplatizați.

Coordonate perimetru sit 9

	X (nord)	Y (est)
1	786773.557	307972.351
2	786814.870	307925.463
3	786863.614	307970.982
4	786862.090	308031.844
5	786823.473	308084.476

6	786776.755	308048.930
Suprafață: 1 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 9

1,786833.692,308155.109

2,786727.756,308074.509

3,786722.738,307954.362

4,786811.378,307853.760

5,786914.184,307949.763

6,786911.706,308048.785

Situl 10 – Constanța NV – locuire romană târzie

- Localizare: la 50 m SV de strada Madrid și la 700 m Est de DN 3C, traversat de calea ferată Constanța-Midia.

- Vestigii reperate la suprafața solului în apropiere de calea ferată de lângă strada Madrid, constând în numeroase fragmente ceramice, pietre și fragmente de materiale de construcție (țigle, cărămizi). Foarte probabil o fermă (*villa*) din sec. IV p.Chr.

Coordonate perimetru sit 10

	X (nord)	Y (est)
1	787436.727	307934.340
2	787304.419	307835.354
3	787395.026	307717.217
4	787531.428	307816.644
Suprafață: 2,5 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 10

1,787445.428,308003.325

2,787233.917,307845.083

3,787385.042,307648.037

4,787603.293,307807.126

Situl 11 – Constanța NV – necropola romană de la Palazu Mare - strada Madrid

Cod RAN: 60446.09

- Localizare: în apropiere de intersecția dintre strada Madrid și strada Milano, la Vest de calea ferată Constanța-Midia.

- Necropolă birituală din perioada romană (sec. II-III p.Chr.), cu morminte de incinerare și înhumare, descoperite întâmplător în anul 2016 cu prilejul unor lucrări de excavații (groapă de împrumut) în zona cartierului Maurer. Din inventarul unui mormânt de înhumare provin o amforetă ceramică și un unguentariu de sticlă.

- Situl este amplasat în afara zonei care generează actualul PUZ, dar zona de protecție propusă intră în arealul studiat.

Coordonate perimetru sit 11

	X (nord)	Y (est)
1	787424.628	308105.711
2	787373.957	308152.593
3	787327.382	308110.756
4	787360.568	308035.523
Suprafață: 0,57 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 11

1,787374.456,308220.283

2,787266.979,308123.742

3,787345.775,307945.110

4,787495.072,308108.686

Situl 12 – Constanța NV – așezare otomană și tumuli aplatizați

- Localizare: la Sud de intersecția dintre strada Alexandria și calea ferată Constanța-Midia și la 300-600 m Est de intersecția DN3C cu DC 89 spre Poiana.

- Pe o suprafață întinsă în terenul arabil s-au identificat fragmente ceramice specifice perioadei otomane. În zona de Sud a sitului, pe zona mai înaltă, se observă anomalii care indică prezența unor tumuli aplatizați.

Coordonate perimetru sit 12

	X (nord)	Y (est)
1	786734.531	308433.287
2	786690.664	308398.062
3	786764.816	308268.781
4	786981.129	308223.824
5	787077.378	308307.047
6	787061.594	308438.300
7	786965.804	308545.434
8	786905.920	308559.202
9	786828.524	308564.909
10	786788.199	308489.574
Suprafață: 9 ha		

Coordonate zonă de protecție sit 12

1,787109.379,308459.908

2,786992.501,308590.627

3,786913.407,308608.811

4,786799.769,308617.190

5,786747.304,308519.177

6,786700.620,308470.214

7,786625.987,308410.285

8,786732.615,308224.385

9,786995.150,308169.820

10,787130.220,308286.610

5. Recomandări (proponeri)

În urma evaluării de teren efectuate în perimetrul studiat prin PUZ DN 3C s-au identificat .... situri arheologice. Pe baza celor de mai sus și în conformitate cu legislația în vigoare privind protecția patrimoniului arheologic, propunem următoarele:

- Diagnostic arheologic intrusiv și/sau cercetare arheologică preventivă la intervenții în subsol în perimetrele siturilor arheologice identificate;
- Supravegherea arheologică pentru intervențiile în subsol în zonele de protecție stabilite pentru fiecare sit în parte;
- Diagnostic arheologic intrusiv pentru investiții care depășesc 1000 mp în perimetrul studiat prin prezentul PUZ

Data,

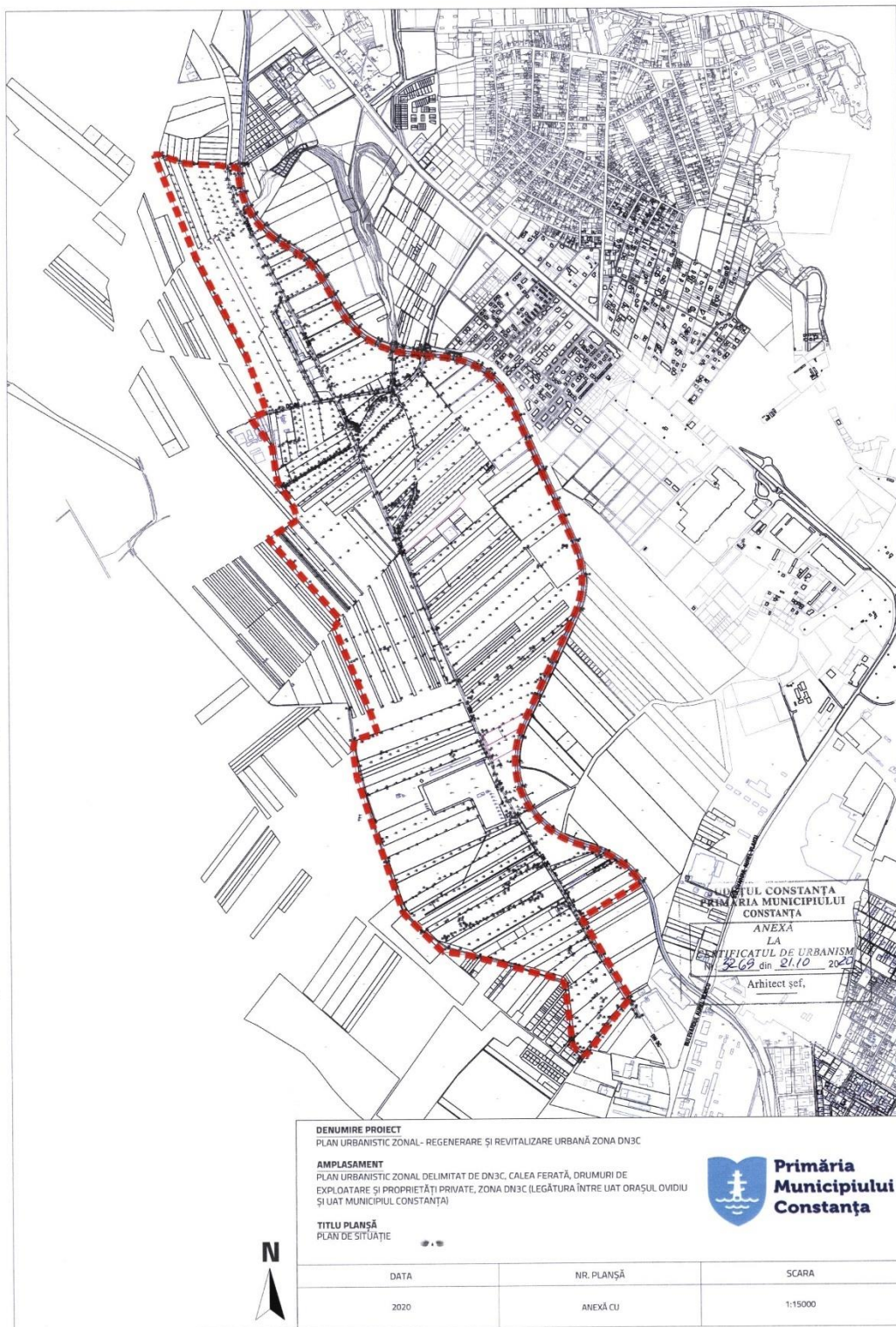
18.05.2022

Arheolog expert,

dr. Constantin Băjenaru

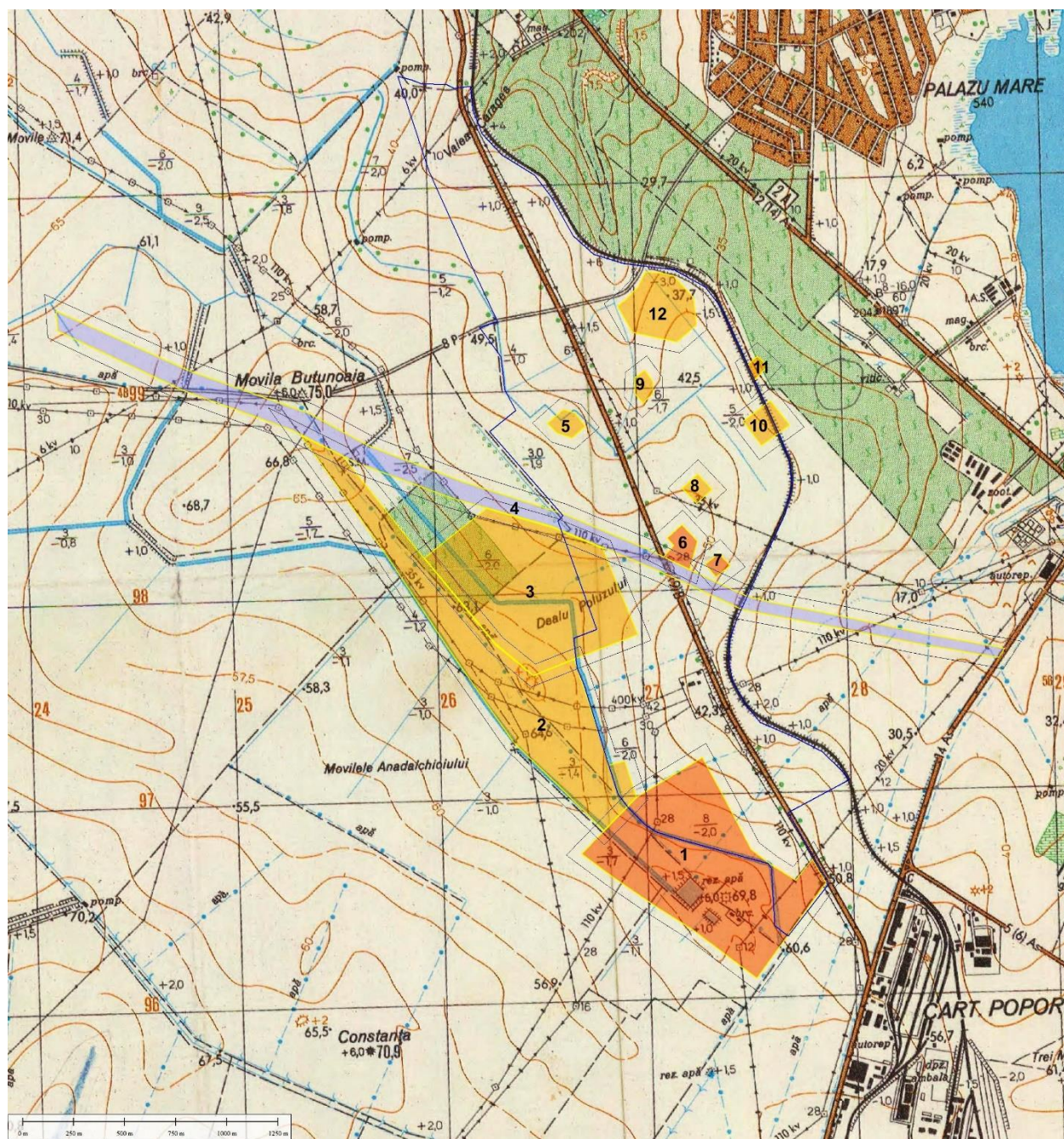
Arheolog,

Cătălin Mircea Nopcea

1. Plan general al perimetrului studiat prin PUZ

2. Situri arheologice identificate în perimetrul studiat suprapuse pe harta topografică

3. Situri arheologice identificate în perimetrul studiat (suprapunere pe ortofotoplan 2008)

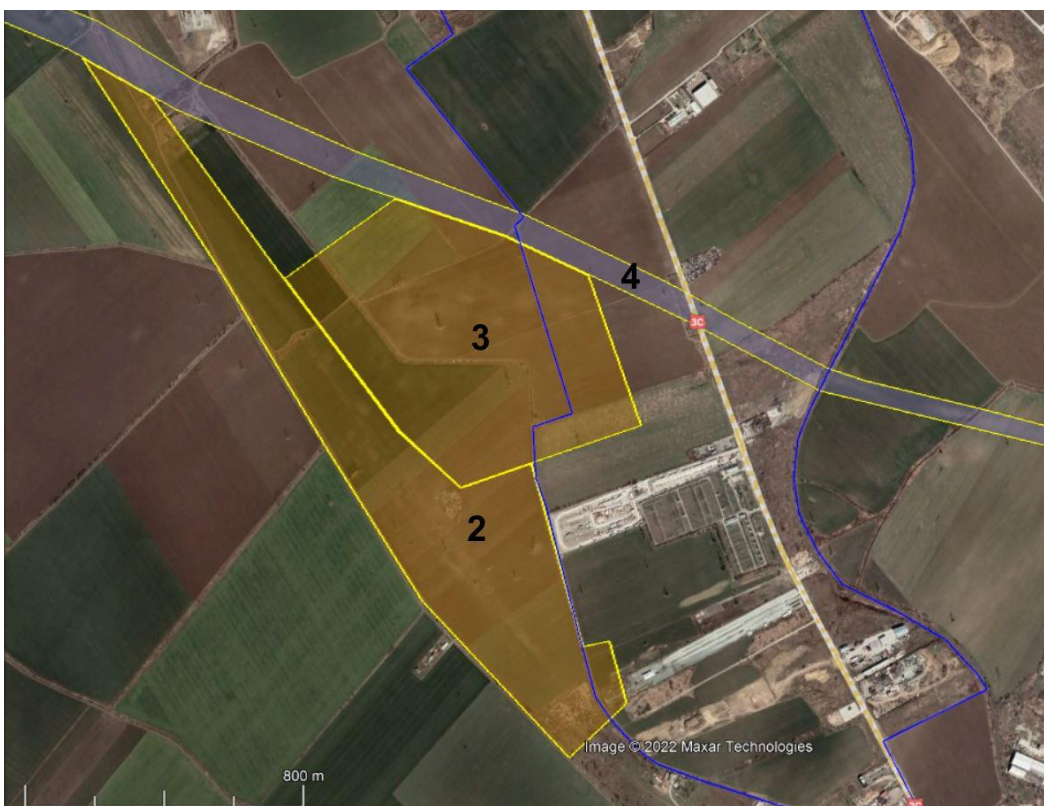

4. Situri arheologice și zone de protecție marcate în perimetrul studiat (suprapunere pe imagine satelitară Bing)

5. Situl 1 - imagine satelitară Google Earth

6. Siturile 2, 3, 4 - imagine satelitară Google Earth

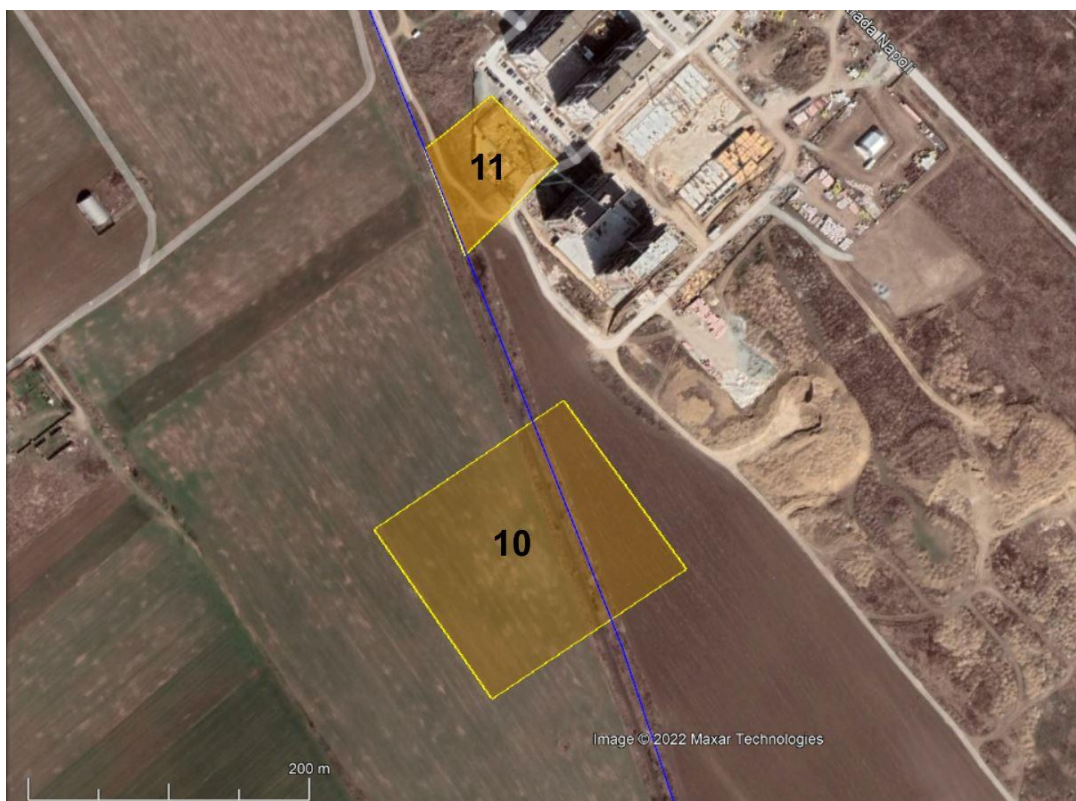

7. Siturile 5 și 9 - imagine satelitară Google Earth

8. Siturile 6, 7, 8 - imagine satelitară Google Earth

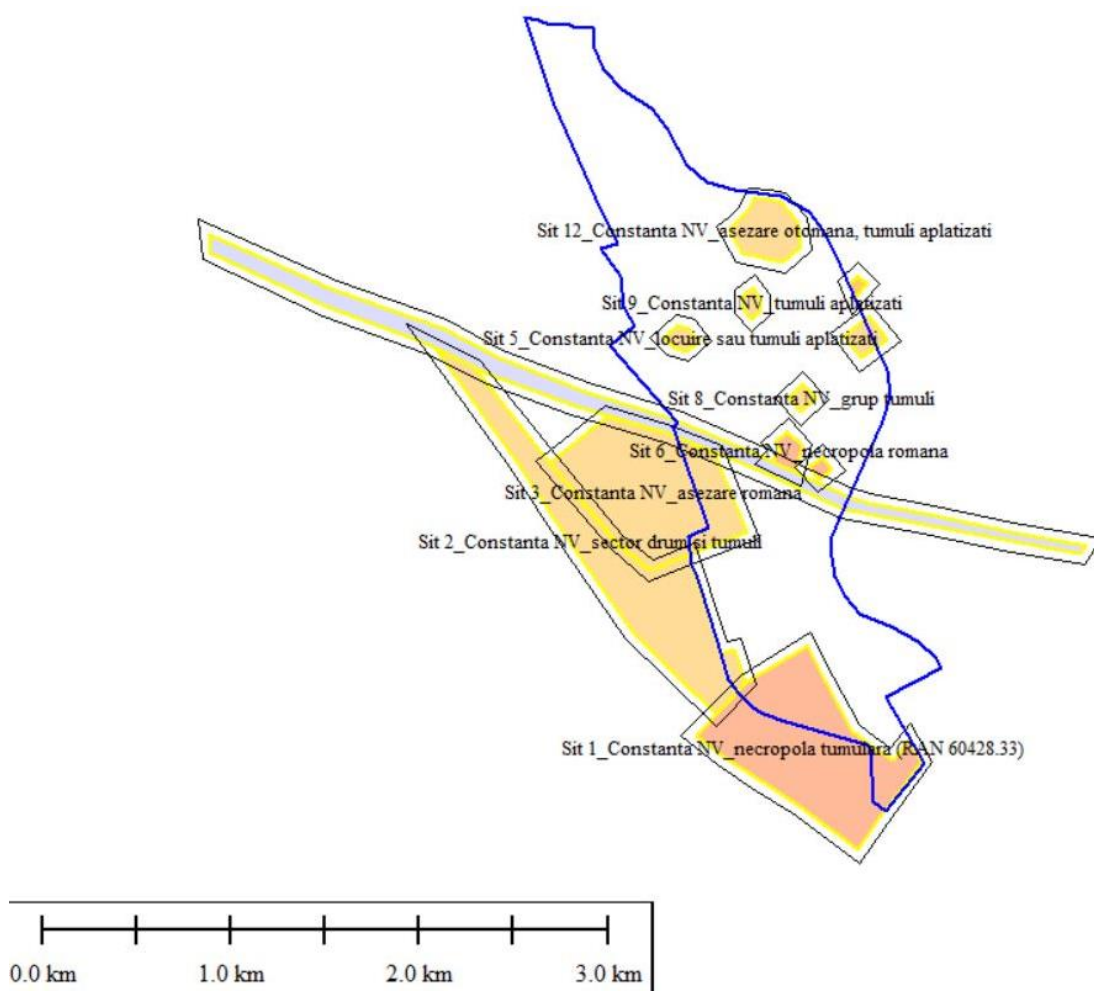

9. Siturile 10 și 11 - imagine satelitară Google Earth

10. Situl 12 - imagine satelitară Google Earth

11. Reglementări (extras topo)